

Stoler på storebror og småbrødre med....

...men er det grunn til det?

Inger-Anne Ravlum

En tabloid versjon

- **Folk:** Personvernet ivaretatt av lover og Datatilsynet. Virksomhetene etterlever loven. Ikke bekymret.
- **Virksomhetene:** Dårlig kjennskap til loven. Omfatter ikke oss. Følger den ikke.
- **Folk:** Bryr seg ikke om at opplysninger behandles. Gir samtykke selv om de ikke ønsker det.
- **Virksomhetene:** Halvparten behandler sensitive opplysninger.
- **Folk:** Personvern er så godt ivaretatt at trygt kan gi opplysninger
- **Virksomhetene:** Følger ikke plikt til sikring. Oppfyller ikke plikt til informasjon.

Tillitsfull og ubekymret ...

Til virksomheter: Noe/stor tillit

Høyest: Politi: 91 pst

Bank, trygd, skatt, helse, arbeidsgivere, sosial: 87-81

Lavest: Teleselskap, bompengeselskap, ideelle organisasjoner: 45-54 pst

Handlinger: Noe/svært bekymret for misbruk

Minst: Etterkomme off.pålegg, arbeidsgivere: 20 pst

ATK, søke det offentlige, kamera, betale bompenger 25-27

Mest: Internett: 60 pst. Kredittkort og mobil: 40 pst

... men har vi grunn til det?

<i>Sikkerhet</i>	Enig	Ikke aktuelt + uenig
Har internkontrollsystem	48	29
Behandlingsansvaret er definert	71	13
Oversikt over oppl som behandles	28	53
Gjennomført risikovurderinger	21	57
Rutiner for sletting av unødige oppl	41	39
Helt enig i ingen av disse kravene	30	
Helt enig i alle disse kravene	5	

<i>Informasjonsplikt</i>	Ja, alltid	Ikke aktuelt + nei
Navn, adr til behandlingsansv	28	53
Formålet med behandlingen	36	42
Om frivillig å gi opplysninger	25	57
Mulighet til innsyn og retting	35	43
Om opplysninger blir utlevert	30	55
Informerer "alltid om ingen"	33	
Informerer alltid om alle	6	

Oppfatning om egen og andres kjennskap og etterlevelse

Kjennskap til loven:

- 16 pst sier god, 31 pst sier liten

Blant de som *kjenner* loven:

- Loven lett å forstå: 28 pst vet ikke
- Loven lett å etterleve: 21 pst vet ikke
- Mange svarer nøytralt, men flere sier lett enn vanskelig

Grunn til at enkelte ikke etterlever:

- Manglende kunnskap: 74 pst

Mange mener de kjenner sine rettigheter

- Mellom 60 og 75 pst sier de kjenner egne rettigheter og virksomhetenes plikter – for mange?
- Blant de som *ikke* har bedt om innsyn, hva er den viktigste grunnen?

Har ikke reflektert over at finnes opplysninger	39
Bryr seg ikke om at opplysninger finnes	29
Har tenkt å be om innsyn, men vet ikke hvordan	16
Trodde man måtte betale for det	2
Vet ikke	14

Hvilke opplysninger er det *svært* viktig å beskytte?

- Personnummer, helse og privat økonomi
- *Ikke* fagforening, politisk og religiøs oppfatning = sensitive opplysninger
- Flere vil beskytte *mobilnummer* enn politisk og religiøs oppfatning, fagforening og kjøpevaner

Holdning til personvern

- Virksomhetene:
 - Stor oppslutning om loven og Datatilsynet
 - De fleste tror virksomheter i egen bransje etterlever loven (og de selv også?)
 - Personvernet veier tungt i forhold til andre interesser, eks arbeidsgivers innsynsrett
- Befolkningen:
 - Positiv til loven og Datatilsynet
 - Kriminalitetsbekjempelse veier tyngre enn personvern

Hovedkonklusjoner

- Virksomhetene:
 - Kjenner ikke loven, tror ikke den omfatter dem og etterlever den ikke.
- Befolkningen:
 - Tror virksomhetene etterlever loven, bryr seg lite om at opplysninger behandles og vi følgelig i liten grad ivareta eget personvern.
- Spenning mellom faktisk situasjon og lovens logikk.
 - Manglende kunnskap hos begge
 - Bekymring og mistenksomhet er "for lav" til at selv ivareta personvernet sitt
- Utfordring for myndighetene?